

Kontexty krvavých měsíců: Kdo je John Hagee? (část 2/5)

Teologie | 6.3.2018 @ 16.00

Tento příspěvek je pokračováním série o kontextu krvavých měsíců. Až vyjde poslední část, zveřejním celou sérii také na své [Academii](#). Nejde však ani tak o ucelenou práci, jako spíše o nástřely mého vyrovnávání se s fenomény, na něž v posledním roce zřetelně upozornila kniha Vytržení. Částmi série jsou a budou:

1. Co jsme se dočetli ve Vytržení?
2. Kdo je John Hagee?
3. Vztah dispenzacionalismu a křesťanského sionismu
4. Exkurz: Letniční o sionismu a dispenzacionalismu
5. Alternativy dispenzacionalismu a sionismu

John Hagee (*1940) se narodil v rodině evangelisty a pastora *Assemblies of God* a své teologické vzdělání dokončil na *Southwestern Assemblies of God University*. Jeho první manželství se v roce 1975 po patnácti letech rozpadlo. V témže roce také složil úřad pastora sboru *Trinity Church*, jehož byl zakladatelem, avšak založil nový sbor *The Church at Castle Hills*, který v roce 1987 přejmenoval na *Cornerstone Church*. Výkonným pastorem sboru je v současnosti Hageeho syn Matthew.²⁷

Jako součást svého letničního dědictví si Hagee odnesl dispenzacionalismus. Není tajemstvím, že Scofieldova studijní Bible například byla v počátečních dekadách *Central Bible Institute* (dnešní *AGTS* při *Evangel University*) a *Glad Tidings Bible Institute* povinnou četbou v hodinách o biblických prorocích²⁸ a byla doporučována letničními periodiky.²⁹ Hagee se oficiálně nezřekl žádné z letničních doktrín a publicisty je běžně pokládán za „evangelikála“ stejně jako za „letničního“. I jeho prosemitismus může být pokládán za součást letničního dědictví,³⁰ byť dnes jej řada letničních teologů explicitně odmítá, jak bude ukázáno níže.

Hageeho *Cornerstone Church* v texaském San Antoniu se chlubí více než 20 000 aktivními členy,³¹ vlastní základní školou³² a až 99 miliony domácností poslouchajících jeho bohaté rádiové a televizní programy.³³ On sám vizituje se svými pořady v letničních mediálních společnostech *Trinity Broadcast Network* a *Daystar*.³⁴

Hageeho CUFI a křesťanský sionismus

Pokud se však Hagee profiluje jako úspěšný pastor, ještě zřetelnější je jeho oslnivá kariéra prosemitského politického lobbisty. Hagee je zakladatelem organizace *Christians United for Israel* (CUFI) zastřešující sionistické politické lobby, která se k lednu 2018 chlubí 2,1 miliony členy. *John Hagee Ministries* dle svého vyjádření již odeslala do Izraele 85 milionů dolarů.³⁵ CUFI o své členy pečuje vlastním časopisem a americké úřady zaplavuje plánovanými telefonáty a e-maily s pro-Izraelskou tematikou.³⁶ Bezbřehá podpora Izraele se stala Hageeho ústřední mantrou, takže někteří podotýkají, že v přesvědčení o židovském právu na zaslíbenou zemi je CUFI pevnější než sám stát Izrael.³⁷

Když Hagee vybral 1 milion dolarů na podporu přesídlení ruských Židů po roce 1989 a když se ho pak ptali, zda si uvědomuje, že jeho jednání je v rozporu s aktuální zahraniční politikou USA, odpověděl: „Já jsem bibliista a teolog. A z mé perspektivy je zákon Boží nadřazen zákonům americké vlády a amerického ministerstva zahraničí.“³⁸ Hagee tvrdí, že jakýkoli mírový plán, který by zahrnoval částečné postoupení Izraelem okupovaného území, se protíví svrchované Boží vůli. Výměna (zaslíbené!) země za mír není možná.³⁹ V tomto smyslu zcela zavrhl mírový plán *Roadmap for Peace* navržený Bushovou administrativou v roce 2002.⁴⁰ „*Roadmap for Peace*“, hřímá Hagee,

je špatně navržený dokument, když chce po Izraeli, aby se vzdal pásma Gazy, Západního břehu a potom Jeruzaléma. Je v jasném rozporu s Božím slovem. Jak to? Jóel 4,2 [ČSP] říká: ‚Moji zemi rozdělili‘. Když Amerika donutila Izrael vzdát se pásma Gazy, jasně tím porušila Jóele 4,2.⁴¹

Křesťanský sionismus obecně tedy není pouhá sympatie k židovskému kulturnímu dědictví, ale velmi výrazné přesvědčení o biblické ospravedlnitelnosti agresivní izraelské válečné politiky projevující se podporou či účastí na masivním proizraelském aktivismu.⁴² Křesťanský sionismus říká, že návrat Židů do Palestiny a založení izraelského státu v roce 1948, jakož i vojenské úspěchy Izraele v arabsko-izraelských válkách, jsou v souladu s biblickým proroctvím.⁴³

Je to proto, že v rámci populárního dispencionalismu je zabránění zaslíbené země podmínkou druhého Kristova příchodu a nastolení Jeho tisíciletého království.⁴⁴ Obrátit se proti tomuto plánu, čili proti agresivní politice státu Izrael, by analogicky znamenalo Boží soud.⁴⁵ Hagee sice konstatuje, že jeho kladný postoj k Izraeli by se nezměnil ani kdyby se Izrael části svého území vzdal,⁴⁶ nicméně když Ariel Šaron v roce 2006 utrpěl mrtvici, Pat Robertson, tj. jiný křesťanský sionista podobného kalibru, to v narážce na stažení Izraele z pásma Gazy označil za boží trest za „rozdělení země“.⁴⁷ Zvláště závažnou vzpourou proti Bohu je dle křesťanských sionistů antisemitismus. „Zabijte žida a zabijete Boha a jeho záměr v tomto světě“, říká Malcolm Hedding, do roku 2011 výkonný ředitel křesťansko-sionistické skupiny *International Christian Embassy Jerusalem* (ICEJ).⁴⁸ U ICEJ však nenalzáme militantní determinismus, jaký vidíme u CUFI, jen tzv. „diplomacii turistickým autobusem“, když ICEJ poskytuje zahraničním zájemcům výlety do zaslíbené země a organizuje setkání s mesiánskými židy, avšak s palestinskými křesťany nikoli,⁴⁹ což je poněkud alarmující, protože palestínští křesťané a arabští křesťané obecně by svým počtem a svou humanitární situací měli přitahovat daleko více pozornosti a filantropického úsilí.⁵⁰ I z turistického hlediska je tato odnož křesťanů zajímavá, neboť, jak uvádí Jeppesen, arabské křesťanství je pravděpodobně jedno z nejstarších na světě.⁵¹

Sionismus, dispencionalismus a politika

Jestliže tzv. „křesťanská pravice“ spolu s *The National Association of Evangelicals* podpořila Bushovu kontroverzní válku v Iráku, Hagee od roku 2006 volá po podobné preemptivní válce proti Íránu.⁵² Konfrontace Íránu a zničení jeho možného jaderného arzenálu je chápáno jako jakési taktické vyvolání „Ezechielovy války“ na nepřátelském území, potažmo tedy za zažehnutí apokalypsy.⁵³ Kiracofe dává tento křesťansko-sionistický militantismus do souvislosti s dispencionalistickou ideologií. Ta podle něj tvrdí, „že Spojené státy jsou na nezměnitelném kolizním kurzu s Ruskem, s arabským a muslimským světem a s Čínou“.⁵⁴ Za naprosto nemožnou pokládají křesťanští sionisté koexistenci s islámem a jakýkoli kompromis s Palestinci.⁵⁵ To všechno proto, že těsně po vytržení má na Blízkém východě nastat krize, kterou se dle Hageeho pokusí vyřešit antikrist pocházející z Evropy.⁵⁶ Zatímco však praví věřící budou již s Pánem, na blízkém východě se rozpoutá armagedon, který bude ukončen až Pánovým druhým příchodem. Pán samozřejmě rozhodne válku ve prospěch Izraele, zničí spojené síly jeho nepřátel⁵⁷ a Izrael se spolu s ním ujme světovlády v tisíciletém království.

Dalo by se snad až říci, že na pozadí apokalyptického křesťanského sionismu je fascinace katastrofou. Jako v tom aforismu, dle něž Nero zapálil Řím, aby získal inspiraci pro svou poezii. Ani se smutkem v hlase, ani s cynickým klidem, ale s nadšeným očekáváním píše Mihál' či Hagee o brutálních masakrech a katastrofách předjímajících miliony mrtvých. Apokalyptická rétorika se u nich stává pozitivním náboženským stimulem. Oni sami by něco takového samozřejmě popřeli. Když však vidíme Hageeho, že se s Bennym Hinnem na kameru modlí za vyhlášení války, můžeme být nakloněni stále si to myslet.⁵⁸

Je dále samozřejmě pravdou, že při lobování v sekulární sféře se evangelikální sionisté neohánějí dispenzačním armagedonem, nýbrž jinými než věroučnými důvody. Aldrovandi například uvádí, že když se během tiskové konference CUFI v roce 2007 jeden z novinářů začal o souvislost politické lobby a dispencionalismu hlasitě zajímat, Hagee se rozzlobeně ohradil, že jejich „podpora Izraele nemá s proroctvím o konci času co dělat“, načež byl dotyčný novinář vyveden ven ochrankou.⁵⁹ Takovéto tvrzení je samozřejmě v rozporu s jinými Hageeho stanovisky, např. s tím, že „*Christians United for Israel* je loajální pouze biblickému pohledu“⁶⁰ a se základními myšlenkami jeho knih, jako např. *Jerusalem Countdown*, *Four Blood Moons* či *In Defense of Israel*, v nichž je současná politická a vojenská vřava na Blízkém východě pouze článkem v řetězci událostí, které vedou přímo k vytržení, velkému soužení, odhalení Antikrista, bitvě u Armagedonu a k nastolení milénia v tomto přesném pořadí, což by bylo pro jakékoli nedispencionalisty velmi těžko stravitelné.⁶¹ Podobnou neschopnost rozdělit politiku a náboženství vidíme i u jiných lobbujících křesťanských sionistů,⁶² dlužno však podotknout, že u nedispencionalistických příznivců Izraele neteologická podpora možná je. U těch dispencionalistických je velmi obtížné jim rozdělení teologie a politiky uvěřit.

Hagee na tenkém ledě

Tato bojovná nálada není mnoha uvědomělými Židy kvitována pozitivně. Eric Yoffie, do roku 2012 prezidentem Union for Reform Judaism, pokládá „podporu Izraele“ v podání křesťanských sionistů Hageeova typu za kontraproduktivní. Zabránění kompromisního řešení dle něj povede k mezinárodní izolaci Izraele a vposledku také ke ztrátě židovské většiny na území ovládaném Izraelem, což by mohlo vyústit v přirozený zánik Izraele jako národního státu či v zavedení jakéhosi druhu apartheidu.⁶³ K tomu se přidává fakt, o němž pojednám níže, že CUFI se vyhýbá evangelizaci židů, a to zcela a důsledně, čímž z křesťanského pohledu židům jako takovým dobrou službu neprokazuje.

Síla politické lobby, kterou Hagee a jeho kolegové zastřešují, je značná. Bush mladší ostatně s podporou křesťanských sionistů a Hageeho zvláštní knihy *God's Candidate for America* (2000) zvítězil ve dvou prezidentských volbách a v době jeho administrativy křesťanský sionismus zapustil kořeny.⁶⁴ John McCain byl však během své kandidatury v roce 2008 nucen se od Hageeho distancovat kvůli jeho extrémním výrokům.⁶⁵ Hagee tehdy tvrdil, že katolická církev je „velká nevěstka“ a spolupachatelka Hitlerova antisemitského spiknutí,⁶⁶ že hurikán Katrina byl božím soudem za průvod homosexuálů v New Orleans a že Bůh poslal Hitlera, aby podnítl Židy k návratu do Palestiny. Spector doplňuje, že původním autorem zmíněné myšlenky s Hitlerem je Derek Prince.⁶⁷ Ve smyslu Jeremjáše 16,16 Bůh nejprve poslal rybáře – sionisty, aby zvali evropské Židy do Palestiny a poté lovce – nacisty, aby je tam vyhnali.⁶⁸ Židovské reakce na tuto hypotézu jsou rozpačité.⁶⁹ Na její absurditě se však rýsuje myšlení křesťanských sionistů: Nejde o křesťanské ctnosti a hodnoty, o víru a naději na průlom evangelia v muslimském světě a víru v kvalitu muslimů i židů jako Božích dětí. Jde o bias, strach a válku, jenž se jim před očima zhmotňuje jako nástroje v Božích rukách.

Hagee a krvavé měsíce (shrnutí knihy)

Jakkoli se musí Mihál'ovi přiznat, že marketing své knihy zvládl na výbornou, Hagee jej v této oblasti dalece předstihuje. Ke svému jednosvazkovému výkladu krvavých měsíců v knize *Four Blood Moons: Something Is About to Change* nabízí filmovou dramaturgii, pracovní sešit a čtenářova průvodce.⁷⁰ Je zde také *NKJV Prophecy Study Bible* plná tematických článků a užitečných komentářů k celé Bibli.⁷¹

Ve srovnání s Mihál'ovou knihou je Hageeho verze obsahově chudší a tím i věcně přesnější. Nejsilnější důraz je zde položen právě na podporu Izraele. Chybí spekulace o konjunkci Panny a Slunce, chybí odkaz na symboliku Menory, protože nenajdeme ani pokus o kalkulaci přesného data vytržení. Kalendářní kalkulace jsou sice prosté věcných chyb, jichž se dopustil Mihál', ale jsou jaksi bezzubé. Čtenář knihu odkládá s jakýmsi matným pocitem, že se, jak se dočítáme v názvu knihy, „má něco změnit“. Pro úplnost se ale na obsah knihy podíváme trochu blíže.

Knihy začíná netematickým leč pochopitelným představením CUFI a důvodů k podpoře Izraele. Ve hře je Gn 12,3; Lk 7,5; Sk 10,22, dále Ž 122,6; Iz 62,6; Ř 15,27; J 4,22, neboť „z Božího pohledu je Jeruzalém centrem vesmíru“.⁷² Pak popisuje své setkání s Markem Blitzem, který jej přivedl k myšlence studia nebeských těles jako prorockých ukazatelů. Hned nato rychle vysvětluje rozdíl mezi astronomií a astrologií. Zatímco astronomie je pouhé sbírání poznatků o nebeských tělesech, astrologie je uctívání hvězd.⁷³ Tato definice je extrémně zavádějící. Nebesa jsou ovšem dle Hageeho obrovský boží billboard, načež cituje Jl 3,3n a Sk 2,19n. Je zde napětí mezi Mt 24,36 a Lk 21,25.28.

Čeljabinský meteor v roce 2013 byl „hvězdou, která přinese klíč“ (Zj 8,8.10n). Znameními na nebi Bůh oznámí také osobní angažmá ve válce s Gógem a Magógem, čili Ruskem a Íránem, jejichž armády Bůh osobně potře. Na slunci se podobně objevují znamení formou zvýšené frekvence erupcí. Hagee se dále přiznává k teorii staré země a ke klasickému dispencionalismu o sedmi dispenciacích.⁷⁴

Z Jozua 10 a 2. Královské 20 vyplývá, že Bůh má nad nebeskými tělesy absolutní kontrolu. Proto také mohli mudrci z východu následovat hvězdu. Až příliš sebevědomě však Hagee prohlašuje: „Dokázali jsme, že Bůh Otec hovořil skrze proroky a použití slunce, měsíce a hvězd“.⁷⁵ Nic takového dokázáno nebylo.

Na klíč k celé věci Hagee přišel ve dvou etapách. Nejprve když zjistil, že v Jl 3,3/Sk 2,20 se píše o tetradách krvavých měsíců a pak když mu došlo, že jde o znamení pro Izrael.⁷⁶ V Bibli se často pracuje s číslem 7 a s číslem 4. V tom Hagee

větrí důležitost a všímá si, že na rok 2015 připadá šmita – židovský sedmý rok odpočinku. Všímá si rovněž, že při minulých šmitách v letech 2001 a 2008 došlo v USA k neblahým událostem. Dále Hagee upozorňuje na skutečnost, že 9. avu došlo se již několikrát židům přihodila tragédie. Jmenuje jich osm, z nichž čtyři spadají do období před stabilizací židovského kalendáře.⁷⁷

Celou další kapitolu věnuje Hagee obhajobě smluvního biblického nároku Židů na zemi Izrael. Poněkud překvapivě zde cituje Ga 4,21–31, což je pasáž, z níž vyplývá spíše to, že Židé již žádný smluvní nárok nemají, protože právě oni jsou dnes na rozdíl od křesťanů „syny otrokyně“.⁷⁸ Následuje několik stran přímých citací starozákonních veršů, v nichž se hovoří o smlouvě a o zaslíbení země. Nejsou samozřejmě zastoupeny verše, které hovoří o podmínkách smlouvy a o tom, že by mohla být země Izraelcům svrchovaně odňata. Nejsou zastoupeny ani žádné novozákonné verše, které přenáší smlouvu z Izraele na církve.⁷⁹ Následuje důraz na židovskost Mesiáše a demonizace teologie náhrady:

Myslíte si, že se vrátí v šedém flanelovém obleku a s vizáží evangelikálního kazatele? To těžko! Pod korunou bude mít jarmulku a na ramenou modlitební šál.⁸⁰

Teologie náhrady je intelektuálně a biblicky nepoctivá. Věřím, že teologie náhrady je náboženským antisemitismem, že je to jeden z nejnebezpečnějších podvodů v dnešní církvi.⁸¹

V následujících kapitolách se pouze recykluje známý materiál: Židé jsou ti správní, ostatní jsou buď jejich příznivci, nebo antisemité. Přichází třetí světová válka, ptačí a prasečí chřipka, celosvětové zemětřesení, anarchie, duchovní a morální kolaps. Antikrist znesvětil chrám tak, jako Antiochos IV. Epifanés, Titus a Hadrián. Přejde velké soužení. Proti Izraeli stane Rusko, Írán a Německo spolu s Etiopií, Libyí a Tureckem. Bůh ale zahubí 84% této armády Góga a Magóga.⁸² Židovský národ bude ochráněn v přírodní pevnosti Petra v Jordánsku [sic!]. Po zničení nepřátel Bůh pošle své anděly, aby shromáždili Židy dle Mt 24,31 a započne milénium.⁸³

Teprve ve třetí třetině knihy se Hagee dostává k věcným sdělením o krvavých měsících. Hovořit chce o tetradách, které připadly na svátky Pesach (Velikonoce) a Sukót (Stánky) v letech 2014, 1967, 1949 a 1492.⁸⁴ Židovské svátky mají prorocký význam, který Hagee vysvětluje: Pesach je symbolem vykoupení a ozvěnou toho, co se stane dle Zjevení 5. Sukót je nácvikem na hostinu v tisíciletém království.⁸⁵ V roce 1492 Inkvizice vyhnala židy ze Španělska, ale Amerika je přijala s otevřenou náručí, pročež jí Bůh požehnal. Toto požehnání je však podmíněno pouze postojem k Izraeli.⁸⁶ V roce 1493–94 tedy tetradu krvavých měsíců a totální zatmění Slunce ohlašovala přesun Božího požehnání ze Španělska na rodící se národ, z nějž pak povstaly Spojené státy americké.⁸⁷

Následuje přehled významných osobností sionistického hnutí a židovského kontroverzního odboje. Zmíněn je Herzl, Begin a Ben-Gurion, jejichž zásluhou stát Izrael vznikl. Vznik státu Izrael byl pak potvrzen znamením – tetradou měsíců v roce 1949 a totálním zatměním Slunce. Dále Hagee zmiňuje jakoby zázračné události Šestidenní války, které zpečetila tetradou a úplné zatmění v roce 1967.

Co se ale má stát v roce 2014–15? Hagee nedává přesnou odpověď, jen tvrdí, že naše generace je vskutku již ta poslední. Zacharjáš 14,12n podle něj hovoří o atomové válce. Rarita této tetrady je podtržena i šmitou – rokem odpočinku.⁸⁸ Hagee však vše směřuje již jen k obligátní výzvě k připravenosti.

O věcné přesnosti a obsahové chudobě ve srovnání s Mihál'ovou prací již bylo cosi řečeno. Na závěr chci dodat, že Hagee je nejen „teologický buran“,⁸⁹ ale také velmi obratný demagog. S bodrou grácií a bez jakýchkoli skrupulí představuje čtenáři teorii, která balancuje na špejli nad ostrovem, který mizí kdesi dole pod přílivem teologických a věcných námitek, jimiž se však Hagee důkladně nezabývá. Je mimo trpělivost tohoto shrnutí zvýraznit slabiny Hageeho vágní předpovědi čehosi, co se mělo v roce 2015 stát a zřejmě (možná?) nestalo. Obávám se ale, že méně skeptický čtenář se velmi snadno nechá unést Hageeho bonmoty aniž by se zabýval fakty a implikacemi jeho teorií.

Poznámky

Jelikož je tento článek součástí ucelené série, bude ucelená bibliografie publikována až v posledním díle. V současnosti můžete bibliografické údaje k citované literatuře dohledat v příslušné sekci mé knihovny na Zoteru.

⁷⁷ Pastor John Hagee. *MGM Ministries* [online]. [vid. 2018–01–30].

Dostupné z: <http://mgmministries.org/john-hagee/>; WIKIPEDIA., 2018. *John Hagee* [online]. [vid. 2018–01–30]. Dostupné

z: <https://en.wikipedia.org/w/index.php?...>

28 VAN DER LAAN, Paul, 2004. What is Left Behind? A Pentecostal Response to Eschatological Fiction. *Journal of the European Pentecostal Theological Association*. XXIV(55), Str. 55. Srov. COULTER, Dale, 2005. Pentecostal Visions of The End: Eschatology, Ecclesiology and the Fascination of the Left Behind Series. *Journal of Pentecostal Theology* [online]. 14(1), 81–98. Dostupné z: [10.1177/0966736905056548](https://doi.org/10.1177/0966736905056548). Str. 90.

29 NEWBERG, Eric N., 2010. Pentecostals and Peace in Israel/Palestine. *Australasian Pentecostal Studies* [online]. 13 [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <http://aps-journal.com/...cle/view/106>. Str. 210.

30 Ve své *Prophecy Study Bible* Hagee vypráví, jak 15. května 1948 poslouchal se svým otcem v rádiu zprávu o formálním uznání státu Izrael Spojenými národy. Jeho otec mu tehdy oznámil, že právě slyšeli „nejdůležitější prorockou zvěst až do Kristova druhého příchodu“. HAGEE, John, 1997. Top 20 Questions about Bible Prophecy. In: *NKJV Prophecy Study Bible*. Nashville, TN: Thomas Nelson Publishers. Str. 1010. Srov. svědectví o podobné náladě mezi letničními v dané době v OLSON, Roger E., 2017. Musings about a Lost (?) Evangelical Belief: Pro-Semitism. *Roger E. Olson* [online]. [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <http://www.patheos.com/...ro-semitism/>

31 *Meet the Pastors* [online] [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <http://www.sacornestone.org/MeetThePastors>

32 *Cornerstone Christian Schools* [online] [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <https://www.sa-ccs.org/>

33 ALDROVANDI, Carlo, 2011. Theo-Politics in the Holy Land: Christian Zionism and Jewish Religious Zionism: Theo-Politics in the Holy Land. *Religion Compass* [online]. 5(4), 114–128. Dostupné z: [10.1111/j.1749-8171.2011.00267.x](https://doi.org/10.1111/j.1749-8171.2011.00267.x). Str. 118. Viz <https://www.getv.org/ahttps://www.differencemedia.org/>

34 Viz Hageeho programy na <http://www.daystar.com/.../john-hagee/> a <https://www.tbn.org/...s/john-hagee>.

35 *Meet the Pastors* [online] [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <http://www.sacornestone.org/MeetThePastors>

36 KIRACOFÉ, Clifford A., 2009. *Dark Crusade: Christian Zionism and US Foreign Policy*. London: I.B. Tauris. ISBN 978–1–84511–754–2. Str. 179–80. SPECTOR, Stephen, 2009. *Evangelicals and Israel: the Story of American Christian Zionism*. New York: Oxford University Press. ISBN 978–0–19–536802–4. Str. 168.

37 Spector 2009, 171

38 Hagee citován v DAVIDSON, Lawrence, 2005. Christian Zionism as a Representation of American Manifest Destiny. *Critique: Critical Middle Eastern Studies* [online]. 14(2), 157–169. Dostupné z: [10.1080/106699-20500135538](https://doi.org/10.1080/106699-20500135538). Str. 166–7.

39 Aldrovandi 2011, 114; Kiracofé 2009, 174

40 WIKIPEDIA., 2017. *Road map for peace* [online]. [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/w/index.php?...>

41 Hagee, *Jerusalem Countdown*, 60 (ebook); cit. v Kiracofé 2009, 174–5; Spector 2009, 149–50

42 CHETTY, Irvin G., 2014. The New Apostolic Reformation and Christian Zionism. *Journal for the Study of Religion*. 27(2), 297–312. Str. 308. Aldrovandi 2011, 118

43 Chetty 2014, 301

44 Aldrovandi 2014, 132; Podobně Markell v Spector 2009, 25

45 Spector 2009, 25, 29

46 Spector 2009, 173, 167

47 Baer 2007, 248

48 Spector 2009, 90–1

49 Tohoto si všimá Westbrook 2014, 319 a Baer 2007, 262

50 Viz např. JEPPESEN, Knud, 2008. Justice with Mercy: About a Contemporary Palestinian Theology. *HTS Theologese Studies* [online]. 64(1) [vid. 2018–02–19]. Dostupné z: [10.4102/hts.v64i1.17](https://doi.org/10.4102/hts.v64i1.17). Str. 200–205.

51 Jeppesen 2008, 196–8

52 Kiracofé 2009, 156 a dále

53 Aldrovandi 2014, 162

54 Kiracofé 2009, 181

55 Kiracofé 2009, 176

56 Kiracofé 2009, 178

57 Chetty 2014, 305

58 WHTT, 2011. *John Hagee With Benny Hinn: Praying For War; In the Name Of Jesus* [online]. 2011. WHTT.

59 Aldrovandi 2014, 177

60 Spector 2009, 173

61 Aldrovandi 2014, 178

62 Spector 2009, 178

63 Rabin Eric Yoffie v Shapiro 2015, 125 (ebook)

64 Kiracofé 2009, 160–3

65 J STREET., 2008. McCain: Finally renounce Hagee's extremism. *J Street: The Political Home for Pro-Israel, Pro-Peace Americans* [online]. [vid. 2018–01–30]. Dostupné z: <http://jstreet.org/...s-extremism/>

GUNNER, Göran a Robert O. SMITH, ed., 2014. *Comprehending Christian Zionism: perspectives in comparison*. Minneapolis: Fortress Press. ISBN 978–1–4514–7226–4. Str. 125 (ebook). Aldrovandi 2014, 179; Spector 2009, 172; Shapiro 2015, 151 (ebook)

66 HAGEE, John, 2007. *Jerusalem countdown*. ISBN 978–1–59979–315–3. Str. 103 (ebook).

67 Hageeho pozitivní vztah k Princeovi je patrný i ve věnování knihy *Jerusalem Countdown*. Hagee 2007, 4 (ebook). Srov. Kiracofé 2009, 176; Westbrook 2014, 195

68 Spector 2009, 172, 198

69 Shapiro 2015, 128–9 (ebook)

70 MERRILL, Kieth, 2015. *Four Blood Moons* [online]. 2015. MERRILL, Kieth. Dostupné z: <http://www.imdb.com/...e/tt4196814/>; HAGEE, John, 2014. *Four blood moons companion study guide*. Brentwood, TN: Worthy Publishing. ISBN 978–1–61795–387–3. Reader's Companions, 2015. *Four Blood Moons: A Digest and Review of John Hagee's Book: Something is About to Change*. ISBN 978–1–5192–4470–3.

71 Hagee 1997, *NKJV Prophecy Study Bible*

72 Hagee 2013, 11 (ebook)

73 Hagee 2013, 17 (ebook)

74 Hagee 2013, 24 (ebook)

[75](#) Hagee 2013, 29 (ebook)

[76](#) Hagee 2013, 30–1 (ebook)

[77](#) Hagee 2013, 43 (ebook)

[78](#) Hagee 2013, 64 (ebook)

[79](#) Hagee 2013, 65 a dále (ebook)

[80](#) Hagee 2013, 72 (ebook)

[81](#) Hagee 2013, 74 (ebook)

[82](#) Hagee 2013, 97 passim (ebook)

[83](#) Hagee 2013, 101 (ebook)

[84](#) Hagee 2013, 103 (ebook)

[85](#) Hagee 2013, 108 (ebook)

[86](#) Hagee 2013, 114 (ebook)

[87](#) Hagee 2013, 115 (ebook)

[88](#) Hagee 2013, 142 (ebook)

[89](#) Shapiro 2015, 128 (ebook)

<https://selah.cz/teologie/kdo-je-john-hagee/>